

KÖYÜN KAMBURU (1959)

KEMAL TAHİR (1910 – 1973)

Genel Bakış

“Yediçınar Yaylası” adlı romanın devamı niteliğinde olan “Köyün Kamburu”, ilk romanın hemen ardından 1959 yılında Düşün Yayınevi’nde yayımlanır. “Yediçınar Yaylası”ındaki anlatı kronolojik olarak, “Köyün Kamburu”yla devam eder ve ilk romanda gizli kalmış bazı olaylar bu eserle aydınlığa kavuşur. Üçlemenin ilk romanında işlenmiş olan birçok konu ve tema, bu eserde de değişik açılardan işlenmeye devam eder. Özellikle Tanzimat dönemiyle birlikte Osmanlı’da bozulmaya yüz tutmuş iltizam sistemiyle, köylerin ağalar tarafından nasıl ele geçirildiği anlatılır. Adalet sisteminin çökmesi, devlet yapılarının yozlaşması, eşkıyalık ve ağa ilişkisi eserde işlenen temel konulardır. Yıllarca süren savaş ve seferberlik dönemlerinin Anadolu halkında yaratmış olduğu maddi ve manevi tahribat da okura sürekli olarak yansıtılır. Önceki romanda da olduğu gibi Çorum’da geçen anlatıda, Çalık Kerim adlı bir anlatı kişinin giriştiği yasadışı işlerle nasıl nam kazandığı ve servet edindiği üzerinde durulur. “Yediçınar Yaylası”ndaki birçok karakterle bu eserde de karşılaşmaktayız. Anlatı altı ana bölümden oluşur. İlk üç ana bölüm üçer ara bölümden, dördüncü ana bölüm dört ara bölümden, beşinci ana bölüm: iki ara bölüm ve son ana bölüm tek parça halindedir.

Kişiler

Çalık Kerim Annesi Topal Ayşe, ona hamile olduğu dönem boyunca babası Parpar Ahmet tarafından sürekli dövülmüştür. Bunun sonucunda Kerim, sakat doğmuş ve ona Çalık lakabını takmışlardır. I. Dünya Savaşı’nda yaşıtı olan bütün arkadaşları askere alınmış fakat o, fiziksel sorunlarından dolayı askere alınmaz. Bir süre medresede eğitim alan Kerim, köylülere yazmış olduğu muskalar sayesinde ciddi bir sermaye biriktirir. Daha sonra eşkıyalar ve ağalarla mücadele eden karakter, Çorum’un en namlı şahsiyetlerinden biri olur.

Parpar Ahmet Hastalığı nedeniyle Gâvur Ali tarafından Bafra’ya gönderilmiş olan Ahmet, bir süre sonra Narlıca’ya geri döner. Başlangıçta köylülerle iyi ilişkiler kuran Ahmet, frengi hastalığı nedeniyle zaman içinde oldukça sinirli ve herkesle kavga eden bir karaktere dönüşür. Eşi Ayşe’yi sürekli döver ve oğlu Kerim’in erken doğmasına neden olur. Ayşe’nin yediği dayaklar ve Ahmet’e cinsel yolla bulaşmış hastalık nedeniyle Kerim, sakat doğar.

Musa Çavuş Kara Abuzer Ağa’nın, köylüyü maddi ve manevi açıdan istismar etmesine yardımcı olan eşkıyadır. Ağanın desteği nedeniyle kimsenin dokunamadığı Musa Çavuş, şahsi çıkarı için insanlara zulmeder ve birçok kötülük yapar. Zevk ve kadın düşkünü olan karakter, köydeki birçok kadına sarkıntılık ve tecavüz eder.

Kara Abuzer Ağa “Yediçınar Yaylası”nın sonunda, Kenan’ın bütün mal varlığını eline geçirip Çorum’un zengin ağalarından birine dönüşen Abuzer Ağa, bu eserde tamamen eşkıyaları da yanına almıştır. Bürokratik güç de elde etmiş olan karakter, devlete istediği her şeyi yaptırtmayı başarır. Kenan’ın bütün mülklerini nasıl ele geçirdiği, bu eserde daha detaylı bir şekilde anlatılır.

Uzun İmam “Yediçınar Yaylası”nın oldukça küçük bir bölümünde karşımıza çıkmış olan karakter, bu eserde daha baskın bir karakterdir. Medresede eğitim alıp hafız olmak isteyen Kerim’e birçok nasihatlerde bulunsa da, orada okuyan birçok genç kız ve oğlan cinsel açıdan istismar edilir. Dini, şahsi çıkar elde etmek için bir araç olarak kullanır. Halkın cehaletinden faydalanarak din adı altında birçok iş yapar ve bu sayede ciddi bir servet kazanır.

Petek Hanım Mahir Ağa’nın kızı olan Petek Hanım, babası tarafından şahsi çıkarları nedeniyle amcasının oğlu Selim’le evlendirilir. Hasta ve küçük yaşta olması sebebiyle Selim, kocalık görevini yerine getiremez ve Petek Hanım, hizmetkarlarından biri olan Hasan’la gizli bir ilişki yaşar. Kerim,

güzelliğiyle ünlenmiş olan Petek Hanım'ı görür görmez vurulur ve Hasan'dan kurtulup onu elde etmek için türlü şeytanlıklar yapar.

Epeyce geniş bir kişi kadrosuna sahip olan romanın diğer önemli karakterleri şunlardır: Topal Ayşe (Çalık Kerim'in annesi), Gâvur Ali, Hanefi Ağa, Pelvan Hasan (Hanefi'nin oğlu), Mahir Ağa (Petek Hanım'ın babası), Emine (Hanefi'nin eşi), Emey, Kenan, Fati, Benli Nazmiye, Güllü, Sülük Bey (Abuzer'in oğlu), Advıye, Ali Şah, Muhtar Kadir vd.

Öykü

Ahmet'in Bafra'dan Narlıca'ya Dönüşü On iki yaşında yetim kalmış olan Ahmet, Gâvur Ali tarafından Bafra'ya götürülmüştür. Onun olmadığı dönemde Narlıca'da çeşitli salgın hastalıklar ve kıtlık meydana gelmiştir. Aradan yıllar geçtikten sonra Ahmet, sırtına yüklendiği bir bohçayla memleketine geri döner. Onu gören Kadir Ağa ve Uzun İmam şaşkınlıkla ve dostane bir şekilde karşılır. Ahmet'in memleketinden uzak olduğu dönemde babasından kalan arazi Mahir Ağa tarafından işletilmiş ve Ahmet'e kullanım bedeli olarak kira verilir. Köye temelli dönmüş olan Ahmet tarla ekiminin yapıldığı yaz dönemine denk gelmiş ve köylüler imcece usulüyle onun evinin onarımına yardım etmişlerdir. Ahmet Bafra'da geçirdiği yıllar süresince birçok meziyet edinmiş ve onun yeteneklerini gören köylü bu durumdan hayli memnun olmuştur. Ahmet'in köyde bulunduğu ilk aylar köylüler ondan oldukça memnundur ve Ahmet onlarla çok iyi ilişkiler kurar. Lazistan'da birçok iş öğrenmiş olan Ahmet, köylülerin birçok sorununu hallederek kısa sürede ciddi bir sermaye biriktirir. Kendi tarlasındaki taşları temizlediği bir gün ona engel olmaya çalışan İhsan Çavuş'la tartışır. O günden sonra Ahmet kişilik olarak oldukça değişir ve köylülerle amansız tartışmalara girmeye başlar. Kısa sürede herkes ona düşman kesilir. Şiddete olan yatkınlığı yüzünden Uzun İmam tarafından kendisine "Parpar" lakabı takılır. Ahmet'in hiddetinden rahatsız olmaya başlayan köylü, Uzun İmam'ın bir çare bulmasını ister. Uzun İmam yazdığı muskalar ve okuduğu dualarla Ahmet'i sakinleştirmeye çalışır. Fakat onun hiçbir girişimi Ahmet'in öfkesine engel olamaz. Onun huysuzluğuna daha fazla katlanamayan Muhtar Kadir, fırsatını bulduğu bir an Ahmet'e dayak attırır. Parpar Ahmet'le bütün köylü selamı ve sabahı kesmiştir. Tepedeki evinden dışarı çıkmayan Ahmet iyice yabanileşmiştir.

Parpar Ahmet'in Hastalığı ve Evlendirilmesi Bir süre sonra Ahmet, tıraş olmak için berbere gelir. Berber onun belinin aşağısında el ayası büyüklüğünde bir çıban olduğunu fark eder. Kısa sürede Ahmet'in frengi olduğu anlaşılır. Samsun'da bulunduğu dönemlerde Ahmet, hayat kadınlarıyla cinsel ilişkiye girmiş ve hastalığı onlardan kapmıştır. Onun bütün sinirinin kaynağının da bu hastalık olduğu anlaşılır. Uzun İmam ve Muhtar Kadir aralarında konuştukları bir sırada, eğer Ahmet'i evlendirirlerse düzelebileceğine inanırlar. Bir süre aralarında ona uygun bir hanım düşünürler ve Topal Ayşe'de karar kılırlar. Ahmet'i ziyarete giden Uzun İmam, onu evlendirme niyetlerinden bahseder. Bu fikir Ahmet'in de hoşuna gider ve düğün hazırlıkları konusunda anlaşma yapmaya başlarlar. Düğün için yapılan pazarlıkta Ahmet, Uzun İmam'ın istediği altın miktarını fazla bulur ve üç altından fazlasını vermeyeceği konusunda inat eder: "Dostun da düşmanın da geçmişinden başlatma bre Uzun İmam! Laz milleti ne der bakalım? Laz milleti der ki: "Elin ağzı kemeççe torbası değil ki çekip büzesin de susturasın" der. Biz yetim öksüz milletiyyiz, şanlı düğün bize ne kadar uzak...". Fakat Ahmet bir süre sonra yumuşar ve şaka yaptığını söyler. Uzun İmam'a istediğinden de fazla para verir ve düğünün yapılmasını ister.

Evlilik Sonrası Yaşananlar ve Ahmet'in Ölüm Topal Ayşe'yle evlenen Ahmet'in davranışlarında ciddi düzelmeler gözlenir. Köylü bu durumdan hayli memnun olur. Köye ilk geldiği zamanki gibi efendi ve çalışkan bir adam olmuştur. Fakat bu durum en fazla üç hafta sürer. Tıraş olmak için köye gelen Ahmet, hiçbir sebep olmaksızın Ayşe'yi öldüresiye dövmeye başlar. Ahmet eskisinden çok daha öfkeli bir insan olmuştur ve her canı sıkıldığında Ayşe'yi öldüresiye dövmektedir. Evlenmelerinden sekiz ay geçmiştir ve Ayşe hamile olmasına rağmen Ahmet tarafından dövülmeye devam eder. Bir süre sonra Ayşe Ahmet'i, köyün yaşlılar kuruluna şikayet eder. Uzun İmam, Ahmet'i yanına çağırır ve ona hamile bir kadını dövmemesi gerektiği söylenir. Şikayet edildiğini öğrenen Ahmet bunun üzerine çılgına döner. Eve döndüğünde eline geçirdiği uzun bir değnekle Ayşe'yi hiç olmadığı kadar şiddetle dövmeye başlar: "Seni öldürünce ne lazım gelir orospu? diye uzun değneği, belinin tam ortasına var gücüyle indirdi". Öfkeden çılgına dönmüş olan Ahmet'in etrafına kısa sürede bütün köylüler toplanır. Onun Ayşe'ye attığı dayağı herkes izler. Yediği dayaktan bayılan Ayşe bilincini kaybeder ve diğerleri tarafından öldüğü sanılır. İş işten geçtikten sonra Ahmet'i yakalayan köylüler onu ahırın orta direğine bağlarlar. Onun öfkesini yok etmek için her batını yola başvurmuş olan Uzun İmam, onun içine cin girdiğini ve bu beladan ancak ona şiddetli bir dayak atılarak kurtulabileceklerini söyler. Uzun İmam Ahmet'e, köylülerin "Allah-ı Ekber" nidalarıyla sopa çektirir. İçindeki kötülükten

böyle kurtulabileceğini savunur. Yediği dayaktan bilincini yitiren Ahmet altına pisler. Uzun İmam bunların “kenef ecinnisi” olduğunu ve bunların bu şekilde çıktığını söyler.

Çalık Kerim’in Doğumu ve Büyümesi Dışardan kadın çılgınları duyan erkekler Ahmet’in cinlerinin Ayşe’ye musallat olduğunu sanırlar. Oysaki Ayşe, doğum yapmak üzeredir: “Cin korkusundan kurtulan köylü, dışarda meseleyi alaya vurup tatlı tatlı konuşurken Ayşe, yedi buçuk aylık çocuğunu, sopa zoruyla vakitsiz doğuruyordu”. Birçok zorlukla dünyaya gelen oğlan, oldukça biçimsiz ve sağlıksız görünür. Babasının hastalığı ve annesine atılan dayaklar onun erken ve engelli doğmasına neden olur. Ertesi sabah Uzun İmam ahıra başladıkları Ahmet’e, bir korucuyla birlikte bakmaya gider. Onu kontrol ettiklerinde çoktan öldüğü fark edilir. Devamlı olarak öldüresiye dayak yemiş olan Ayşe, oğlunu çeşitli fizyolojik noksanlıklarla dünyaya getirir. Ayşe bir süre kendisine gelememiş ve ebe, doğan çocuğun durumundan dolayı şaşkınlık içindedir. Uzun İmam doğan çocuğun kulağına ezan okuyarak ona Kerim adını verir. Çocuk sürekli ağlar ve hastalanır. Ayşe ve köylüler ne denediyse oğlanı rahat ettiremezler. Herkes bu durumdan bıkmıştır. Kerim uzun yıllar boyunca birçok bedensel sorunlarla karşılaşır ve iyileşmesi için yapılan şeyler pek işe yaramaz. Fakat yaşı ilerledikçe bazı sorunları kendiliğinden düzelir. Yaşadığı travmalardan dolayı Kerim, hayli korkak bir karaktere dönüşür ve bu herkesi rahatsız eder. Yalnızlıktan korkan Kerim bir gece annesini yanında bulamayınca korkudan travma geçirir: “Bu baygınlık sırasında Parpar’ın Çalık Kerim’e neler olduğunu, yüreğinin nasıl değiştiğini ancak Allah bilir. Meydanda olan bir şey varsa, Oğlanın ödek bayılıp yiğit ayılmasıdır”. Eskisinin tam tersi bir karakter yapısına bürünen Kerim, herkese kafa tutar. Onun bu durumu köy ahalisini oldukça şaşırtır.

Çalık Kerim’in Yaylaya Çıkışı Oğlunun gaddarlığından ve tembelliğinden bıkan Ayşe, Ömer Efendi’ye gelip oğlunu sahiplenmesini ister. Ömer Efendi Kerim’i, Hanefi Ağa’nın adam edebileceğini düşünür ve onun yanına gönderilmesinde karar kılınır. Kerim’le ilgili ciddi önyargıları olan Hanefi yanılmıştır. Kerim, kendisine verilen her işi layığıyla yapar ve ustasını rahat ettirir. Hanefi sürekli olarak Kerim’den duyduğu memnuniyeti ve onun meziyetlerini dile getirir. Kerim, Yediçinar Yaylası’nda kuyrukçu olarak dokuzuncu ayını doldurduğu sırada Kerbela’dan Abuzer’in geldiği haberi duyulur. Abuzer ve ailesi hakkındaki dedikodular kısa sürede bütün köye yayılır.

Abuzer’in Yediçinar Yaylası’nda Çoban Oluşu Hanefi Ağa, Abuzer’in Yediçinar’ın yeni çobanı olacağı dedikoduları karşısında huzursuzlanır. Eşi Emine, Ömer Efendi’nin oğlu Kenan’ı sorguya çeker. Kenan, dedikoduların gerçeklikten uzak olduğu ve böyle bir şeyin olmayacağı konusunda Emine’ye güvence verir. Bir gün Ömer Efendi’yi ziyarete gitmiş olan Hanefi Ağa yaylaya dönmemiştir. Fakat eşeği ve köpeği yaylaya döner. Durumdan şüphelenen Emine, Hasan ve Kerim’i Hanefi’yi aramaları için köye gönderir. İkili her yeri arar fakat onu bulamazlar: “Ömer Efendi’nin çobanı Hanefi’nin ölüsü ertesi gün öğleye doğru, derenin içinde, parçalanmış eşek leşinin beş adım kadar ilerisinde bulundu. Düşerken kayalara çarptığından fukananın gövdesinde sağlam kemik kalmamıştı”. O gece Ömer Efendi de ölmüştür. Bu olaylardan sonra Kenan, Ömer Efendi’den kalan bütün servetin sahibi olur. Abuzer’in eşi Emey’le birlikte olabilmek için Kenan, ilk iş olarak Hanefi’nin ailesini yayladan indirir. Onlara köyde bir ev ve çeşitli çiftlik hayvanları verir. Köylüler Kenan’ın dedikodusunu yapar. Olayların gerçek yüzünü bilmeyen köylüler, Emine ve Hasan’a yaptığı iyiliklerden dolayı Kenan’ı överler. Kenan, Abuzer ve Emey’i yaylaya yerleştirdikten sonra kadınla nasıl birlikte olacağını ve gelecekle ilgili planlarını düşünür. Yapmayı düşündüğü şeytanlıkları kendi ağzından anlatır. Abuzer ve Emey’e güvenmeyen Kenan, Kerim aracılığıyla eşkiya Kör Dede’yle haberleşecek ve Kerim yayladaki casusu olacaktır. Kerim’in halinden işkillenen Abuzer, onu yayladan attırmak niyetindedir.

Kerim’in Gece Vakitlerinde Köylüleri Dinlemesi Yayla evinde kendi kendine konuşurken yaptığı bütün kötülükleri itiraf eden Kenan’ı, odanın kapısının önünde yatan Kerim dinler. Bir süre sonra Abuzer’in eşi Emey, Kenan’ın odasına girer ve birlikte olurlar. Kenan kısa sürede içki ve kumar bağımlısı olur. Kerim, yaylada olup bitenleri gece vakitlerinde dinlemeye ve gözetlemeye başlamıştır. Ondandır şüphelenen Fatı, durumu Abuzer’e anlatır. Kerim’i yayladan attırmanın yolunu ararlar. Kenan’a Kerim’in insanları gizlice dinlediği söylendikten sonra onu yayladan Uzun İmam’ın yanına göndermeye karar verirler. Gâvur Ali ve Deli Elvan, Kerim’i yayladan alıp Uzun İmam’ın yanına götürürler. Kerim, hayvanları otlattığı zamanlarda köy kızlarına anlattığı masalarda Kenan-Emey-Abuzer ilişkisini üstü örtük bir biçimde anlatır. Bu durum köyün önemli isimleri tarafından duyulur: “Aman bu nasıl bir bela! diye gülüyordu, kara herif bildiğimiz kavatmış öyle mi? Ama ben görmemle bilelim "Bunda bir iş var" demedim miydi, Uzun İmam, dinin gibi doğru söyle... Ulan aferin Çalık oğlum, hele anlat...”. Kerim, kızlara daha farklı hikayeler anlatmak için köylüleri gece vakitlerinde dikizler. Kızını, kardeşinin oğlu Selim’le evlendirmiş olan Mahir Ağa kızı Petek’in, hizmetkârı Hasan’la gizli bir ilişki yaşadığını öğrenir.

Fakat bu durumun ortaya çıkması aileye zarar vereceğinden bilmezlikten gelinir. Kerim'in anlattığı masalların hepsi aslında gerçek hikayelerdir ve yaptıklarının ortaya çıkmasından ve adlarının kirlenmesinden endişe eden köylüler oldukça rahatsız olur. Yine kızlara hikaye anlattığı bir gün Advıye adlı bir kızı zorla öpen Kerim'in bu davranışı bardağı taşıran son damla olur. Ağalar onun köyden gönderilip medreseye verilmesini ister.

Kerim'in Medreseye Götürülmesi Kerim'in Advıye'yi taciz ettiğini duyan Uzun İmam, onu döver ve camiden kovar. Onun bu bilgiyi nasıl edindiğinden şüphelenen Kerim, Uzun İmam'ı takip etmeye başlar. Kuran kursuna gelen Kerim, Uzun İmam'ın Advıye'ye tecavüz ettiğine şahit olur. Kursta okumakta olan Güldane adlı bir kızı da konuşturmayı başarır. Uzun İmam, Kuran kursundaki kızlara tecavüz etmektedir. Advıye'ye tecavüz ettiği anlaşılan Uzun İmam, ağaları kendi lehine kandırır ve onları arkasına alır. Ağalar tarafından Kerim'e bir meydan dayağı atılır. Yediği dayaktan birkaç gün sonra kendisine gelen Kerim, Uzun İmam'ın karşısına çıkarak onu medreseye göndermesi konusunda tehdit eder. Uzun İmam tarafından köy heyetinin önüne çıkarılan Kerim, anlattığı her şeyin yalan olduğunu söyler ve Uzun İmam'dan özür diler. Herkesin elini öper ve Kerim, Uzun İmam tarafından medreseye götürülür. Kerim'in medresedeki ilk günleri tam anlamıyla bir hayal kırıklığıdır. Öğrenciler ve hocalar tamamen ahlak yoksunudur ve bütün insani ilişkiler çıkar üzerine kuruludur. İnsanlar birbirlerinin eşyasını çalar, türlü yolsuzluklar yapar ve esrar içmektedirler.

Kerim'in Cerre Çıkması Cerre vakti geldiğinde diğer mollalarla köylere giden Kerim, dağıttığı muskalar ve anlattığı hurafeler sayesinde kısa sürede servet edinir. Daha önce paraya hiç önem vermemiş olan Kerim, Ramazan ayıyla yapılmaya başlanan cerre sayesinde epey para kazanır ve bu onun huyunu hayli değiştirir. Bir yaz günü köyde şiddetli bir hengame kopar. İttihatçıların Meşrutiyeti ilan ettiği haberi ulaşmıştır: "Herifler bağırmakta hey efendi, "Contürk İttihat Terakki, anayasa!" diye bağırmakta bunlar... Cemiyet, umumi merkez, komita... dediklerini duymalı ki adamın aklı sıçrar! Hürriyet, adaleti, eşitliği, kardeşliği haydi anladık. "Enverler, Niyaziler, Talatlar" neyin nesi? Bunların içinde bir de Geyik varmış... Peki, bizim Osmanlık'taki Geyikli Baba Efendi'miz mezarından uğradı da hürriyet alayına mı katıldı? Ben şaşım. Bir zaman sonra, şeriatı şuraya bırakıp hürriyeti istemiş olan milletin önüne bir sandık getirildi. Müslümanın, gavurun adı deftere alındı. Oy istendi". Ülkede siyasi açıdan birçok değişim gerçekleşmiş olsa da, köy hayatında ve medresede pek bir değişiklik olmaz. Ülkede yavaş yavaş bir savaşın çıkacağına yönelik dedikodular boy göstermiştir. Balkanlarda ciddi isyanlar ve siyasi kargaşalar patlak verir.

Seferberlik ve Kerim'in Narlıca'ya Dönüşü Bir süredir etrafta dolanan savaş dedikoduları en sonunda gerçek olur. Osmanlı, I. Dünya Savaşı'na girmiş ve özellikle balkan coğrafyasındaki halklar bağımsızlık için silaha sarılmıştır. Birçok cephede mücadele veren Osmanlı, ülkenin her yerinden eli silah tutan erkekleri silah altına alır ve bunların arasında mollalar da vardır. Medresedeki çoğu erkek askere çağırılmışken Kerim, bedensel engelleri nedeniyle kabul edilmez. Öğrencilerin çoğu savaşa gitmemek için çeşitli mazeretler uydurmuştur. Ancak Kerim, medresenin kiri ve bakımsızlığı nedeniyle tifoya yakalanarak yirmi gün kadar hastanede yatar. Kısmen iyileştikten sonra Narlıca'ya dönen Kerim, gördüğü manzara karşısında hayrete düşer. Seferberlik nedeniyle köydeki erkek nüfusu iyice azalmıştır. Hastalıktan dolayı oldukça zayıf düşmüş olan Kerim'i görenler, onun yakın zamanda ölebileceğini düşünür. Herkes onun canından endişe duysa da, kendisine iyi bakan ve iyi beslenen Kerim bir süre sonra iyileşir. İyileştikten sonra Kerim'in hiçbir işte annesine yardım etmemiş olması Topal Ayşe'yi rahatsız eder: "Herif gebermeyince Uzun İmam'la Muhtar Kadir Ağa da yerlerinden olacaklarını, ekmeklerini domuz Çalık'a kaptıracaklarını kara kara düşünmeye başlamışlardı. Daha birbirine açılmıyorlardı ama her saat başı Çalık'ı akıllarına getirip derin derin of çekiyorlardı". Çalık Kerim'in ne yapmayı planladığını öğrenmek isteyen Uzun İmam onu sorguya çeker. Kerim'in kendisinin yerinde gözü olmadığını öğrenince rahatlar. Kerim'in kendi halindeki tavırları Uzun İmam ve Muhtar Kadir'i iyice rahatlatır ve Kerim'le şakalaşmaya başlarlar.

Kara Abuzer'in Köylüyü Sömürmesi Kenan'ın bütün mülkünü eline geçiren Abuzer, kısa sürede namılı bir ağa olur. İttihatçı bürokratlarla iyi geçinir ve bu sayede devlet içinde önemli bir nüfusa sahip olur. Bu sayede oğlunu savaşa gitmekten kurtarır. Eşkiya Musa Çavuş'la işbirliği halinde olan Abuzer, köyde direnecek yeterli erkeğin de kalmamasıyla köyün tek hakimi olur. Abuzer'in köy ahalisine yaptıkları köylüler arasında konuşulur. Yaptığı yolsuzluklar ve kirli işler birer birer sıralanır. Daha sonra Abuzer'in Tapucu Ethem Efendi, Gazeteci Refik Bey ve Mahkeme Başkatibi Mecit Bey gibi isimlerle memleketin ve köyün durumuyla ilgili konuştuğu görülür. Yanındaki devlet yetkilileriyle yaylaya doğru çıkmaya başlayan Abuzer, ilerde elinde silah olan birisini görür. İlk önce bunun bir asker kaçağı olabileceğini düşünseler de bu kişinin Kerim olduğu anlaşılır. Tüfek kullanmak konusunda

Kerim'i hafife alan Abuzer onunla iddialaşır. Kerim iddiayı kazanınca yetkililer de heyecanlanarak onunla iddiaya girer. Kerim gösterilen her hedefi vurur. Kerim'in çok iyi bir atıcı olduğunu gören Abuzer, ilerde oğlunun başına açılacak sorunlar konusunda endişelenir. Musa Çavuş'la işbirliği halinde olan Abuzer, Narlıca'nın ona karşı bir silahşör yetiştirdiği konusunda şüphelenerek eşkiya liderine kızar. Bunun üzerine Musa Çavuş, bütün köyü haraca bağladığını söyler ve zaman içinde köylülerin hayvanları ortadan kaybolmaya başlar. Durumu öğrenmek için Abuzer Ağa'nın yanına giden Muhtar Kadir oldukça kötü karşılanır. Abuzer Ağa, köylüye hayli sinirlenmiştir. Narlıcalılar köy kahvesinde bu konu üzerinde konuşurken Musa Çavuş'un adamlarından biri yanlarına gelip onları tehdit eder. Köylüler adama yalvarmaya başladığı sırada Kerim ortaya çıkar. Çalık Kerim, Musa Çavuş ile Abuzer'i öldürmekle tehdit ederek adamı oradan uzaklaştırır.

Kerim'in Köylülerin Saygısını Kazanması Kerim'in göstermiş olduğu tepki herkesi şaşkınlık içinde bırakmıştır. Köylüler onun ne yapmaya çalıştığını öğrenmek ister ve bir yandan durumdan dolayı onu suçlarlar. Köylüler, Musa Çavuş'la Abuzer Ağa'nın ortak olduğunu bilmemektedir fakat Kerim bunu öğrenmiştir. Musa Çavuş'tan kurtulmak için yapılması gereken tek şey, Abuzer Ağa'nın dolaylı bir üslupla tehdit edilmesidir. Bir köylü heyeti Yediçınar Yaylası'na gidecek ve Abuzer Ağa'dan Musa Çavuş'un artık kendileriyle uğraşmamasını rica etmesini isteyeceklerdir. Böylece köylü, Abuzer Ağa'nın Musa Çavuş'la işbirliği halinde olduğunu bildiğini ima etmiş olacaktır. Heyet, Abuzer Ağa'yla görüşür. Abuzer Ağa kendisine söylenenler karşısında bozuntuya vermeden durumu çözeceğini söyler. Kerim'in akıllıca planı sayesinde köylüler başlarındaki eşkiyadan kurtulur. Artık Kerim, köylülerin gözünde imtiyazlı bir yere sahip olur.

Kerim ve Kara Abuzer Ağa'nın Restleşmesi Köylüler her Çarşamba günü yaptıkları gibi Çorum pazarına gelirler. Kerim de pazara doğru giderken hemen arkasında Abuzer Ağa belirir. Musa Çavuş'u kendisine düşman edindiğini söyleyen Abuzer Ağa, Kerim'i yanında yetiştirmek ve bütün kaçakçılığını öğretmek istediğini söyler. Ancak Abuzer Ağa'nın asıl niyeti farklıdır. Onu Yediçınar Yaylası'na çekip adamlarına vurdurtmayı planlamaktadır. Abuzer Ağa'ya oldu olası güvenmemiş olan Kerim, ondan hayli şüphelenir ve teklifini geri çevirerek ona tehditler yağdırır. Eğer Abuzer Ağa kendisinin yoluna çıkmazsa aralarında hiçbir sorun yaşanmayacağını söyler. Daha sonra konu değişir ve Mahir Ağa'nın kızı Petek Hanım'dan konuşulur. Kerim, Petek Hanım'dan hoşlanmaktadır ve onunla evlenmeye niyetlidir. Kerim çerçilik yaparak hayatını kazanmayı planlar.

Kerim'in Servet Avcılığı "Bu yıl Narlıca'nın iltizamını Abuzer Ağa'nın almasından, hele ekini Çalık Hafız'a bekletmesinden köylü çok memnundu". Kerim, köyde oldukça güvenilen ve her işi gören bir kişilik haline gelmiştir. Muhtar Kadir'le bir gün oturup Petek Hanım'la ilgili konuşurlar. Petek Hanım'ın da sohbe dahil olmasıyla aralarında şakalaşmalar olur. Bir kalaycıya ihtiyacı olan Petek Hanım'a Kerim, yardımcı olabileceğini söyler. Oldukça bol geçen harman döneminde Kerim, söz verdiği iki kalaycıyı alıp Petek Hanım'ın yanına gelir. Kalaycılar beklenenden iyi bir şekilde çalışırlarken bir gün ikisi de sıtmaya yakalanır. Onları iyileştirmek için ne yapıldıysa iyi sonuç alınamaz ve ikisi de yatağa düşer. İki kalaycı aslında Kerim tarafından tutulmuş adamlardır ve hasta numarası yapmaktadırlar. Bir gece herkes uyduğunda Çorum-Sungurlu yolunda bir posta arabasını soyarlar. Şafak sökmeden önce Narlıca'ya varırlar ve kalaycılar kimse uyanmadan hasta numarası yapmaya devam ederek yataklarına girerler. Merfizon'daki bir Arap şeyhinin kitabıyla kalaycıları iyileştirebileceğini söyleyen Kerim yola çıkar. Kitaptaki ilaç tarifi yapılır ve bir süre sonra kalaycılar iyileşmiş gibi yaparak bitiremedikleri işlerini tamamlarlar.

Kerim'in Petek Hanım'ı Elde Etmeye Çalışması Daha sonra Küpeli Meryem adındaki bir kadın, Kerim'le Petek Hanım'ın arasını yapmak için arabuluculuğa niyetlenir: "Bu karı, Hasan'dan iyice usanmış Hafız Oğlum. Nerden mi bildim? Kişisini, ya da hovardasını sevmeyen karı, arada bir dalar gider, içini çeker de "Amaaan hey Allah! Ölüp kurtulamadım!" der". Bu sayede para kazanacağını düşünen Küpeli Meryem, ona sürekli Petek Hanım'dan bahseder. Dere kenarında Petek Hanım'la buluşacak olan Kerim oraya gider. Petek'in eşi olan Hasan asker kaçağıdır ve bundan dolayı Kerim, Hasan'ın bir süre köyden uzaklaşması gerektiğini söyler. Bunu yapmasındaki amacı Petek Hanım'la yakınlaşma fırsatı yakalamaktır. Hasan'dan şikayetçi olan Petek Hanım onu Kerim'e şikayet eder. Bu sırada sıtma hastalığına yakalanmış olan Hasan'a ilaç gerekmektedir. Onun durumundan endişelenen Petek Hanım, Kerim'den ilaç bulmasına yardım etmesini ister. Ertesi gün gereken ilacın hazır olacağını söyleyen Kerim, ona aynı yerde randevu verir. Ertesi gün Kerim'den ilacı alan Petek Hanım, onu Hasan'a içerir. İlacı içtikten bir saat sonra Hasan ölmüştür. Petek Hanım oldukça kaygılı bir vaziyette Kerim'in yanına gelir. Hasan'ı zehirlenmiş olan Kerim, bir süre Petek Hanım'ı oyalayarak adamlarının evdeki izleri temizlemeleri için onlara zaman kazanır. Daha sonra Petek Hanım'la eve

gelen Kerim Hasan'ın cesedini alır. Onu kimsenin bulamayacağı bir yere bırakarak kafasına bir kurşun sıkır. Bu olayın ardından Petek Hanım ve Kerim birlikte olurlar. Hasan'dan aldığı paraları Petek'e verip daha sonra geri alan Kerim, artık ortak olduklarını söyler.

Kerim'in Köklü Değişimi ve Petek Hanım'la Evlenmesi “Üç yıla yaklaşan seferberlik hızını kaybedeceğine artırdıkça artırmış, akıl almaz cilveler göstermişti. Çanakkale'yi zorlayan yetmiş iki buçuk millet ters yüzü geri döndü ele Ruslar Sivas'ın kapısına geldi”. I. Dünya Savaşı'ndaki bütün gelişmeler ve ülkedeki siyasi çalkantılar, köylüler arasında tartışma konusu olur. Köyde çerçi dükkanı açan Kerim, başlarda köylünün alay konusu olsa da yaptığı icraatlar sayesinde herkesin sevgisini ve saygısını kazanır: “Çalık Hafız köye tellal çağırttı, bundan böyle köylünün pazara götüreceği bütün malları pazardaki değeriyle alacağını, pazardan satın alınan öteberiyi de gene pazar fiyatına satacağını, eğer o hafta fiyat değişikliği olmuşsa bunun farkını da hemen ödeyeceğini bildirdi. Böylece erkeksiz evlerin karısı kızı, şuncacık şey için kasaba yerinde, itin köpeğin ayağı altında kalmaktan kurtulacaktı. Ayrıca harman zamanı ekinle, bağ bozumunda üzümle kırkım ayının keçi kılı, yapağısı ile ödenmek üzere isteyeni defterine yazıp dilediğini verecek... Paradan yana sıkışanlara da borç defteri açıyor”. Çerçilik işinden oldukça iyi bir sermaye elde eden Kerim, dükkanını büyütür. Bir yılda kazandığı parayı ortağı olan Petek Hanım'la bölüşmek ister. Petek Hanım'a akşam vaktinde görüşmek için haber gönderen Kerim, o gece eve gelmez. Kerim'in, ondan hoşlandığını anlaması için Petek Hanım, ertesi akşam onu evine davet eder. Kendisi davet etmesine rağmen yine gelmemiş olan Kerim'i Petek Hanım, kızı Halime'yi onu çağırması için gönderir. Halime'yle samanlığa giden Kerim, genç kızla kırıtırır. Kerim'in birçok kadını aynı anda idare ettiği anlaşılır. Advıye'nin Kerim'e seslendiği duyulduktan sonra Halime oradan ayrılır. Samanlığa gelen Advıye'yle Kerim birlikte olurlar. Daha sonra Petek Hanım'ın evine giden Kerim, kadının kendisine oldukça fazla ilgi gösterdiğini görünce kendisine evlenebileceklerini söyler. Petek Hanım bu teklifi kabul ettikten sonra ikili, kısa bir süre sonra evlenir.

Temalar

Siyasal

İktidarsızlaşma Yazara göre devlet; ekonomik ve siyasi açıdan güç kaybetmeye yüz tuttuğu zaman, toplum soyguncuların ve eşkıyaların esiri olur. Eserde rol oynayan Musa Çavuş ve Kör dede, Kara Abuzer Ağa'yla işbirliği halinde olan ve onun köylüyü daha fazla sömürmesine, baskılamasına aracılık eden eyleyenlerdir: “Çakır Kâhyaların Ömer Efendi, bütün mültezimler gibi öşür, iltizam işlerini çevirmek için sırasında zor kullanıyor, harman zamanı ekin kaçırınları, hayvan resmini, faizli borcunu inkârdan gelenleri, yataklığını ettiği eşkıya reisi Kör Dede'yle korkutuyordu. Yaz aylarında yirmi otuz kopukla gezen Kör Dede, kış gelip askerlerini dağıtınca iki arkadaşıyla Yediçınar Yaylası'nda barınmaktaydı”.

Yozlaşma İttihat ve Terakki'nin Meşrutiyet'i ilan etmesi Batı özentiliğiyle gerçekleşmiştir. Ülkenin hürriyete kavuşacağını savunan İttihatçılar yönetimde bazı iyileştirmeler yapmış olsalar da, eski baskıcı düzen devam eder. Yönetimde yer alan kişilerin liyakatsızlığı ve çıkarıcılığı nedeniyle, yönetim kadrolarında iç çatışmalar çıkar ve halka vaat edilen özgürlük bir türlü gelmez: “Sultan Hamit gibi gölgeli bir padişahı bunların neden indirdiği anlaşıldı. Bunların niyeti... Akıllarına geleni yapmak. Baktılar ki, kendi iplerinde oynamayacak, herifi deflediler...”.

Baskı Hürriyet iddiasıyla yola çıkan İttihatçılar padişahı devirdikten sonra aynı baskıcı uygulamalara devam ederler. Çoğu batılı ülkelerde eğitim almış olan İttihatçıların kendi ülkelerinin gerçeklerinden haberi yoktur. Zira halkın büyük çoğunluğu padişahı destekler ve hürriyet gibi bir dertleri de yoktur. Halk, ortaya çıkan yeni siyasi düzenin tam olarak ne olduğunu bile anlamaz: “(...) geçenlerde oy verildi, o neyin nesi?”.

Savaş I. Dünya Savaşı'yla birlikte köylerde yaşayan erkeklerin çok büyük bir bölümü, seferberlikle askere alınır. Köylerdeki emek gücünün kaybedilmesi nedeniyle toprak işlenmez ve hayvancılık yok olacak hale gelir. Ayrıcalıklı bir sınıfa mensup olan mollalar bile padişah fermanıyla askere çağırılır. Savaş; kıtlığa, salgın hastalıklara, insan kıyımına, yozlaşmaya ve soygunculuğun artmasına neden olur: “Çalık Molla köye çıktığı zaman, Narlıca yetmiş evinden tam yüz on dört erkeğini savaşa yollamış, kalanları da açlık, hastalık, eşkıya korkusu, çeşitli angaryalar ezip adamlıktan çıkarmıştı”.

Toplumsal

Sömüren/Sömürülen Osmanlı Devleti'ndeki iltizam sisteminin bozulmasıyla vergileri toplayan ayanlar ve mültizemler halktan fahiş paralar toplamıştır. Zaman içinde toprak sisteminin tamamen bozulması da ağaların ortaya çıkmasına sebep olmuş ve köylüler ölesiye sömürülmüştür. Eşkiyalarla işbirliği halinde olan ve çeşitli devlet kademelerini de kullanan ağalar ciddi derece zenginleşmiş halksa fakirleşmiştir: "Eşkiyaların günden güne çoğalması; "Bu zaman nasıl bir zaman? Dağlarda her çalı dibinde, bir Musa Çavuş yatmaktadır".

Yozlaşma Savaş, kıtlık, salgın hastalıklar, soyguncular ve çeşitli adaletsizliklerle uğraşan köylü halkı, en ilkel insani güdülerle hareket ederek varoluş mücadelesi verir. İnsanların ahlaki yozlaşması çeşitli ensest ilişkilere yol açar ve herkes birbirini maddi ve manevi olarak sömürmeye çalışır. Mollalar halka para karşılığında hiçbir işe yaramayan muskalar satar ve uydurma dualar okur: "Çalık Kerim, bir aya varmadan, medrese düzenin, köy düzeninden farksız olduğunu anlayıp iyice rahatladı. Burada da fakirler sürünüyor, kimse kimseyi sevmiyordu. Ortada bölünecek hiçbir şey yokken herkes birbirine düşmandı. Mollalar fırsatını bulunca arkadaşlarının heybelerinden, sandıklarından, yiyecek aşırıyorlar, bunu ayıp saymak şurda dursun, hüner göstermişçesine övünüyorlardı".

Yoksulluk Savaş, kıtlık, salgın hastalıklar, soyguncular ve çeşitli adaletsizliklerle uğraşan köylü halkının durumu oldukça sefilanedir. Bu nedenle hiç kimse bir başkasına güvenmez ve herkes kendi çıkarının ve refahının peşindedir. Yoksulluğun yaratmış olduğu ortam bireyleri bencillığe mahkum eder: "Köylüler, Abuzer'in bu sözüne hıkr hıkr güldüler. Misafirlerin karşısında diz çökmüşlerdi. Hepsi de sakat, sıksa, hasta, yaşlı, çarpuk çarpuk, yamrı yumru, seferberlik artıkları... Yüzleri sürekli açlıktan, daha doğrusu yüzyıllardır yalnız ekin yemekten kansız... Çoğunun dişleri otuz yaşında dökülmeye başlamış...".

Cehalet Nüfusun oldukça büyük bir kısmını oluşturan köylü sınıfının, ülkedeki siyasi gelişmelerden haberi yoktur ya da hiçbiri bu gelişmelerin niteliğini anlayamamıştır. Çorum, dış dünyaya oldukça kapalı bir ortamdır. Dolayısıyla insanların çoğu cahil ya da yarı bilgilidir. Köylerde cerre çıkan mollalar ve hafızlar, yazdıkları muskalar ve okudukları dualarla ciddi paralar kazanırlar. Molla sınıfının başını çeken Uzun İmam, halkı istediği hurafeye inandırır. Din, insanları sömürmek için kullanılan önemli bir araçtır: "Bunu tutan cinlere "kenef ecinnisi" derler. Bu tayfa, birinin karnından çıkarken öyle bir koku bırakır ki bildiğimiz pislik kokusu değildir, cehennemın "Meyil Deresi"ndenki "katran kazanı" kokusudur. - Elbette... Namussuz Parpar'ın karnında "Zemzem kuyusu" cinleri mi oturacaktı İmam?".

Yabancılaşma Ağa ve eşkiyalar tarafından zorbalıkla yönetilen köylü sınıfı emeğine tamamen yabancılaşmıştır. Bunun yanında, İttihatçıların ülkede yapmaya çalıştıkları yenilikler Batıdan olduğu gibi alınmış ve halka neredeyse tamamen yabancı olan yarı aydınlar tarafından eyleme geçirilmiştir. Yaşadığı toplumun gerçekliklerine tamamen yabancı olan İttihatçıların yenilik düşünceleri halkta yeterli derecede kabul görmez. Fakat değişen siyasi düzenle birlikte halk ekinine de yabancılaşır: "Hürriyet ne demek, canı çeken öz anasıyla yatsa yatar. İstanbul'a çoktan olanlar olmuş. Gelen mektuplarda ne yazılı? Contürk fermanı ile ev kapıları ardına kadar açık... Beline güvenen içeri girecek, nefisini körletip cehennemlik olacak da keyfine bakacak! İşe bakmalı ki Bosna-Hersek gitti Girit'imizin de eli kulağında...".

Töre Ataerkil bir toplumdaki geleneksel kanunlar, oldukça gerici ve insanları baskılayıcı türdendir. Özellikle kadınlar, erkeğin egemen olarak kabul edildiği bir toplumda alıp satılan bir meta gibi görülürler. Gelenekler oldukça gerici ve batını inançlarla doludur: "Hele Çakırların Ömer Efendi'nin, kendi eliyle kurusıkı doldurup verdiği gümüş kakmalı piştovu pencereden dışarıya gürül gürül boşaltıp gelinin kız oğlan kız çıktığını bildirince belanın atlatıldığından hiç kimsenin şüphesi kalmadı. Köyün yetmiş evi bu silah sesinden sonra, "Hey Allah! Senin nelere gücün yetmez ki.. " diyerek yorganları kafalarına çektiler".

Psikolojik

Bencillik Köy yaşamındaki esenliksiz ortam bireyleri tamamen bireyselleşmeye ve bencillığe yönlendirir. İnsanlar arasındaki ilişkiler genel olarak çıkar üzerine kuruludur. Savaş ortamı, yaşanan salgın hastalıklar ve kıtlık da insanların tamamen varoluşsal bir mücadele vermesine neden olur. Topal Ayşe'nin, oğluna olan sevgisi bile tamamen menfaat kaynaklıdır: "Çalık'ın köye gelişi yalnız Ayşe

karıyı sevindirmişti. Marazlı oğluna kavuştuğundan değil, 'Oğlan para getirmiştir ne güzel!' ya da 'ölmeden parasının yerini söyler!' diye...".

Açgözlülük Özellikle eşraf sınıfına mensup olan bireyler, elinde bulunan imkanlar ve imtiyazlardan daima daha fazlasını isterler. Ağalar birbirleriyle sürekli rekabet halindedir ve köylüleri ne kadar sömürseler de daha fazlasını isterler. Ağaların aile bireyleri de kendi içinde rekabet halindedir ve serveti paylaşmak konusunda çeşitli entrikalara girerler. Karakterler, maddi ve manevi açıdan asla doymak bilmezler.

Şiddet Eserdeki karakterlerin neredeyse tamamı şiddete ciddi derecede eğilimlidir. Parpar Ahmet, eşi Ayşe'yi öldüresiye döver ve bu dayaklar nedeniyle Kerim sakat doğar. Ona sakatlığı nedeniyle köylüler tarafından Çalık adı verilir. Çalık Kerim'in de küçüklüğünde maruz kaldığı travmalar nedeniyle sadistvari eğilimleri vardır. Çalık Kerim'in; "Kuş yuvalarını dağıtmak, daha tüylenmemiş yavruları kedilerin önüne atmak en sevdiği oyunlardı".

Ülkücülük/Çıkarıcılık Eserde yer alan karakterlerin hemen hemen hepsi kendi şahsi çıkarlarının güdümünde hareket eden karakterlerdir. Çalık Kerim ve onun gibi bazı karakterlerin zaman zaman olumlu eylemlerde bulduklarını görsek de bu durum çok uzun sürmez. Çıkarıcılık, köylü karakterlerin bütün insani ilişkilerini belirleyen ve yönlendiren en önemli unsurdur. Ortaklaşmacı bir bilişsel yapıya sahip olmayan karakterler savaş anında bile kendi çıkarlarını gözetirler: "Kahveyle şekerin arkasından askeriyenin kaput bezleri, eski, yeni battaniyeleri, hastanede ölenlerden kalma elbiselerle iç çamaşırlar da Narlıca'nın Hafız çerçesine gelmeye başladı. Daha arkadan mermi kaçakçılığı alıp yürüdü. Öyle ki üç aya varmadan her çeşit silahın cephanesini köylü, eşkıya Çalık'tan alır oldu".

Şehvet Eserdeki kadın karakterler, adeta alınıp satılan birer meta gibi görüldüğü gibi, aynı zamanda çoğunlukla cinsel bir nesne konumundadırlar. Karakterleri eyleme geçiren ve onları çeşitli entrikalar yapmaya yönlendiren en güçlü insani dürtü şehvettir. Karakterlerin eylemleri rasyonellikten oldukça uzaktır ve genellikle en temel insani güdülerle hareket ederler. Kadın ve erkek ilişkileri arasındaki en önemli bağ, cinsel arzulardır.

İlişkisel

Cinsel Sapkınlık Anlatı boyunca karşımıza çıkan bütün karakterler, aile bireyleriyle enest ilişkiler yaşar ve birbirini yakından tanıyan bireylerin birbirlerinin eşleriyle gizlice birlikte oldukları görülür. Abuzer Ağa eşi Emey'in Kenan'la ilişkiye girmesine hiçbir tepki göstermez. Erkekler genellikle birçok kadını aynı anda idare eder. Mahir Ağa'nın kızı Petek Hanım, amcasının oğlu Selim'le evli olmasına rağmen babasının hizmetkârı olan Hasan'la gizli bir ilişki yaşar. Köylülerdeki cinsel sapkınlık aşırı boyutlardadır. Birçok köylü, yetiştirdiği hayvanlarla da cinsel açlıklarını gidermektedirler: "Köy yerinde dişi it, kancık eşek olmasa, dünyadan 'Kız oğlan kız' lafı kalkar". Dini istismar eden Uzun İmam da, hocalık yaptığı Kuran kursundaki genç kızlara tecavüz eder.

Evlilik Eserdeki bütün evlilikler tam anlamıyla çıkar ilişkisi üzerine kuruludur. Kadınlar zengin ve güçlü erkeklerle, erkekler ise güzel ve becerikli kadınlarla evlenmek ister. Sadakat duygusu gelişmemiş olan çiftler, eşlerini aldatmaktan asla çekinmez. Eserin sonlarına doğru başkarakter olan Kerim, Petek Hanım'la evlenir. Fakat Kerim birçok kadınla birlikte olmaya devam etmektedir. Petek Hanım'ın Kerim'le evlenmesinin nedenleri de erkeğin gücü ve cesaretidir.

Kişi İncelemesi

Çalık Kerim (İyicil/Kötücül)

Karakter Annesi Topal Ayşe, ona hamile olduğu dönem boyunca babası Parpar Ahmet tarafından sürekli dövülmüştür. Bunun sonucunda Kerim, sakat doğmuş ve ona Çalık lakabını takmışlardır. I. Dünya Savaşı'nda yaşıtı olan bütün arkadaşları askere alınmış fakat o, fiziksel sorunlarından dolayı askere alınmaz. Bir süre medresede eğitim alan Kerim, köylülere yazmış olduğu muskalar sayesinde ciddi bir sermaye biriktirir. Daha sonra eşkıyalar ve ağalarla mücadele eden karakter, Çorum'un en namlı isimlerinden biri olur. Çalık Kerim'in başlangıçtaki eylemlerinin çoğu olumlu bir düzlemde. Fakat köy hayatında karşılaştığı olumsuzluklar, çıkarıcılık, entrikalar ve ortamın esenliksizliği sebebiyle acımasız bir karaktere dönüşür. Ağalar tarafından sürekli sömürülmüş olan köylülere maddi ve manevi açıdan yardım etse de, kendi çıkarı için şiddet kullanmaktan çekinmez ve

vahşi dürtülerine hakim olamaz. Kerim; duyarlı/duyarsız, bilinçli/bilinçsiz, meraklı/ilgisiz, vefalı/vefasız, güdümlü/bıkkın, maceracı/dikkatli, canlı/cansız, somut/soyut, uzlaşmacı/uzlaşmayan, yardımsever/bencil, cömert/cimri, güvenilir/şüpheli, sorumlu/sorumsuz ve kurnaz bir karakterdir.

Etkinlikler Annesi ona hamile olduğu dönem süresince, Parpar Ahmet tarafından sürekli dayak yemiş ve Kerim birçok bedensel sorunlarla dünya gelmiştir. Konuşmayı geç öğrenir ve uzun bir süre ayakta durabilecek gücü kendisinde bulamaz. Yaşadığı travmalar nedeniyle korkak bir karaktere sahip olan Kerim, uykusundan uyandığı bir gece annesini yanında göremeyince korkudan bayılır. Uyandıktan sonra eskisinin aksine tamamen cesur ve gözü kara bir karaktere dönüşür. O günden sonra Kerim, kendisinden yaşça büyüklerle güreşip dövüşmeye ve hayvanlara eziyet etmeye başlar. Onun gaddarlığından ve tembelliğinden bıkan Topal Ayşe, Kerim'i Ömer Efendi'ye götürür. Ömer Efendi Kerim'e, Yediçınar Yaylası'nın çobanı olan Hanefi Ağa'nın yanında iş verir. Kerim sanılanın aksine, oldukça çalışkan ve becerikli çıkar. Kuyrukçuluk işini kısa zamanda öğrenir ve Hanefi Ağa'nın iş yükünü epeyce azaltır. Hanefi Ağa ve Ömer Efendi aynı gün içinde ölürlere ve yaylanın yeni sahibi Kenan olur. Kenan, Abuzer ve Emey'i yaylaya yerleştirir ve Hanefi Ağa'nın ailesini de köye indirir. Kerim, Kenan'ın yayladaki gözü ve kulağı olacaktır. Fakat Kerim, gece vakitlerinde herkesi dinler ve Kenan'ın yaptığı korkunç işleri öğrenir. Bunun üzerine Kerim, yayladan indirilir ve Uzun İmam'ın yanına verilir. Sürekli hayvan otlatma işiyle uğraşan Kerim'in yanında devamlı genç kızlar olur ve onlara hikaye anlatır. Anlatılan her hikayenin sonunda Kerim, kızlardan öpücük alır. Fakat kızlar anlatılan hikayelerden sıkılır ve yeni hikayeler dinlemek isterler. Bunun üzerine Kerim, köy ahalisini geceleri gözetlemeye ve dinlemeye başlar. Şahit olduğu olayları genç kızlara masal gibi anlatır. Birçok kirli olaya şahit olan Kerim'in anlattıkları köylülerin kulağına gider ve adlarının kirlenmesinden korkan köylüler Kerim'in köyden gönderilmesini ister. Hikayeleri dinleyen genç kızlardan biri olan Advıye, Kerim'e huysuzlanınca Kerim onu zorla birkaç defa öper. Bu olayı öğrenen Uzun İmam, Kerim'i döver ve onu camideki görevinden uzaklaştırır. Uzun İmam'ın bunu nasıl öğrendiğini merak eden Kerim, onu takip etmeye başlar. Uzun İmam'ın Kuran kursunda, Advıye'ye tecavüz ettiğini görür. Diğer ağaları arkasına alan Uzun İmam durumu kendi lehine çevirir fakat Kerim'i köyden uzaklaştırmak için medreseye gönderir. Medresedeki hayatın köydekinden farklı olmadığını gören Kerim, yazdığı muskalar ve anlattığı hurafelerle ceplerini doldurur. I. Dünya Savaşı'nın patlak vermesiyle bütün arkadaşları askere gider fakat o, bedensel sorunları nedeniyle askere alınmaz. Narlıca köyüne geri dönen Kerim, Abuzer Ağa'yla yüz yüze gelir. Kerim, Abuzer Ağa'yı korkutmayı başarır ve köyde önemli işler yapmaya başlar. Bir çerçi dükkanı açmak için gerekli olan sermayeyi oldukça iyi planlanmış bir soygunla elde eder. Evli olan Petek Hanım'la evlenmek isteyen Kerim, yine kurnazca bir planla Petek'in kocasını öldürür ve bir süre sonra Petek ile Kerim evlenir. Kerim, köylüye birçok konuda yardımcı olsa da, oldukça canileşmiş ve evlenmesine rağmen birçok kadını idare eder.

Etkileşim Anlatı tamamen, eserin başkarakterleri olan Çalık Kerim'in etrafında döner. Dolayısıyla eserin en baskın anlatı kişisidir. Eserdeki birçok vakayı ve olguyu onun gözünden görürüz. Karakter, şahit olduğu olaylar karşısında zaman içinde büyük değişim gösterir. Anlatıdaki bütün karakterlerle iletişim ve etkileşim halindedir. İç monologlar ve diyalogları aracılığıyla, onun dünya görüşü ve tinsel durumuyla ilgili detaylı bilgiler ediniriz.

ÖRNEK ANILAR

Korkak Çeşitli travmalara maruz kalarak dünyaya gelmiş ve doğduktan sonra da birçok olumsuzlukla karşılaşmış olan Kerim, hayli korkaktır: "Essahtan bu pis Çalık, akli erdi ereli, bir cenabet ürkeklik peydahlamıştı. Uçan kuştan, esen rüzgardan korkuyor, yaprak düşse, kedi zıplasa korkudan çişini bırakıp altını pisliyordu".

Cesur Bir gece uyandığında annesini yanında göremeyen Kerim korkudan bayılır. Uyandığında bambaşka bir karaktere bürünmüştür: "Ulan biz erkek değil miyiz? Sopayı çekerim haa, reziller! diye tersliyordu. Bu halini alaya almaya kalkan yaşlılarından birkaçını güzelce tepelemiş, pazısına güvenenlerden birkaçını da karakucak güreşte yenerek şakaya gelmediğini meydana koymuştu".

Sadist Yaşamış olduğu travmalar ve yalnızlık hissi nedeniyle, başkalarına acı çektirmekten hoşlanır: "Kuş yuvalarını dağıtmak, daha tüylenmemiş yavruları kedilerin önüne atmak en sevdiği oyunlardı. (...) Hele ölü yıkama işlerinde yardımcılığı kimselere bırakmıyor, balmumundan dökülmüşe benzeyen adam leşlerini, yıkamak bahanesiyle mıncıklayıp tartaklamaya doyamıyordu".

Yetenekli Hanefi Ağa'nın yanında kuyrukçuluk yapmaya başlayan Kerim'in birçok meziyeti olduğu ortaya çıkar: "İz sürmek bunda... Davarın dilinden, marazından anlamak bunda... Peki, yüreğini n'apalım? Hayır, ben böylesini hiç görmedim. Şart olsun tekin değil... Gece yarısı fırtınanın gözüne saldırıp da, kaybolan davarımı iki konaklık yerden sırtlayıp getirmesi nasıl bir yiğitlik! Gök gürlemesi, yıldırım düşmesi, şurda kalsın, karşısına ecinni ordusu çıksa döneceği yok... Ah ne olaydı da benim eşek oğlum, şu pis Çalık'ın yarısı kadar olaydı".

Meraklı Köyde yaşayan insanların kendi hayatlarıyla ilgili birçok sırlarının olduğunu anlayan Kerim, geceleri onları gözetlemeye ve dinlemeye başlar: "Bu arada, başka şeyler de öğrenmişti. Kara Abuzer Türkçeyi Uzun İmam'dan iyi bilirken bilmezden gelmekte, körpe karısını ortaya atarak sürüyü, yaylayı ele geçirmeye çalışmaktaydı. Emey, üç aya vardırmeden Kenan Efendi'yi sarhoş hovardalığına getirip yayla evinin bütün döşemesini, bakırını, yirmiyeye yakın konuk yatağını, sürüden elli davarla iki ineği kendisine bağışlatmıştı".

Sapkın Hayvan otlattığı zamanlarda köyün genç kızlarına hikayeler anlatır. Fakat bunu yapmasındaki amacı cinsel olarak onlardan faydalanmaktır: "Yüzü korkunçlaşmıştı. "Ana kız, yetiş ana!" diye bağırarak Advieye kızı her seferinde "Oooohhh... Oooohhh" diyerek tam beş kez öptü. Sonra iyice üstüne abanıp bir zaman altında ezdi. Debelenmesinden fena bunaldığını anlayınca kendini yanüstü attı. Yattığı yerde gözleri kapalı yalanarak, "Bal canım... Boyalı şeker... Sütü aş..." diye bir zaman hırıldadı".

Zeki Köylü ahalisini eşkıyalarla baskı altına alan Abuzer Ağa'nın neler yaptığını bilir ve köylülere bu konuda uyarır: "Beni dinle muhtar, dedi. Zaptiyenin Musa Çavuş'la, dağdaki Abuzer'le ortak olduğunu belki sen bilmezsin ama ben iyi bilirim. Bir aydır davarımızı sürümektedir, sen neden zaptiyeye gitmedin de yaylaya çıktın? Durup dururken bizim davara hırsız nereden uğradı bil bakalım?".

Düzenbaz Medreseden ayrılıp köye geldikten sonra bir çerçi dükkanı açmaya niyetlenir. İhtiyacı olan sermayeyi bir soygunla elde eder: "Çorum-Sungurlu yolunda lafı yıllarca söylenen, posta soygunu, işte o gece yapıldı. Vilayete para götürülen yaylı arabası çevrildi. İki jandarma, arabacı, parayı götürmeye memur tahsildar imansızca öldürüldü. Soyguncular yaylıya koşulu hayvanlara bile acımamışlar, büsbütün gavurlanıp onları da kurşunlamışlardı".

Uzun İmam (İstismarcı)

Karakter "Yediçınar Yaylası"nın oldukça küçük bir bölümünde karşımıza çıkmış olan karakter, bu eserde daha baskın bir karakterdir. Medresede eğitim alıp hafız olmak isteyen Kerim'e birçok nasihatlerde bulunsa da, onun Kuran kursunda okuyan birçok genç kız ve oğlan cinsel açıdan istismar edilir. Dini, şahsi çıkar elde etmek için bir araç olarak kullanır. Halkın cehaletinden faydalanarak din adı altında birçok iş yapar ve bu sayede ciddi bir servet kazanır. Narlıca'da ağalardan sonra, en önemli otoriteye sahiptir. Sözü dinlenen ve saygı gören bir şahsiyettir. Hafız kimliğiyle insanları birçok batını inanca yönlendirir, hurafelerle onları kandırır ve inanç istismarı yapar. Bu sayede ciddi bir servet elde eder. Oldukça ciddi suçlar işlese de, tanıdığı nüfuslu insanlar sayesinde hiçbir bedel ödemez. Köylü halkındaki cehaletin ve gerici törelerin en önemli savunucusudur. Uzun İmam; bencil, istismarcı, çıkarıcı, vefasız, kurnaz, duyarsız, bilinçsiz, sorumsuz, dizginsiz, oyunbaz, umursamaz, canı, vahşi ve cimri bir karakterdir.

Etkinlikler Uzun bir süreden sonra Bafra'dan Narlıca'ya geri dönmüş olan Ahmet'i ilk o karşılar. Fakat bir süre sonra Ahmet, hastalığı nedeniyle oldukça tahammül edilmez bir insan olur. Onu sakinleştirmek için muskalar yazıp dualar okusa da hiçbir faydası olmaz. Eşini öldüresiye dövmüş olan Ahmet'i ahırın orta direğine bağlatıp onu köylülere "Allah-ı Ekber" nidalarıyla dövdürtür. Ona göre Ahmet'in içine cin girmiştir ve bu beladan kurtulmanın tek yolu budur. Kendi uydurduğu hurafelerle insanları sürekli kandırır. Birçok insan aslında bu durumun farkında olsa da ona engel olmak için ellerinden bir şey gelmez. Çünkü köy hayatında töre, yazılı kanunlardan daha etkilidir. Ahmet yediği dayak nedeniyle ölür. Doğum yapan Topal Ayşe'nin oğluna Kerim adını verir. Kerim'in babası Ahmet, Uzun İmam'ın yüzünden ölmüştür. Uzun İmam, sürekli olarak köyün ağalarıyla iletişim halindedir. Kerim'in hafızlığa oldukça yatkın olduğunu gördüğünde onu medreseye göndereceğini söyler. Fakat onun gibi yetenekli bir çocuğun medrese eğitimi alması, kendisine rakip olacak birinin çıkmasına neden olacağı için bu işi sürekli erteler. Kerim'i medreseye göndermek vaadiyle sürekli oyalar ve onu kullanır. Kerim, Yediçınar Yaylası'ndan kovulduktan sonra Uzun İmam'ın yanında çalışmaya başlar.

Cami işleriyle ilgilenir ve Uzun İmam ona hocalık eder. Kerim'in gece vakitlerinde köylüleri dinleyip anlattığı hikayeler hoşuna gider fakat bir gün onun Adviye'yi öptüğünü duyan Uzun İmam onu döver. Uzun İmam'ı takip etmeye başlayan Kerim, onun Kuran kursundaki kızlara tecavüz ettiğini görür. Uzun İmam'ı, bütün köye bunu anlatacağı konusunda tehdit eder. Fakat Uzun İmam, Kerim'den muzdarip olan diğer ağaları arkasına alarak ona meydan dayağı attırır. Bir süre sonra Uzun İmam'ın karşına yeniden çıkan Kerim, eğer onu medreseye gönderirse, gördüklerini tamamen unutacağını ve herkesin önünde kendisinden af dileyeceğini söyler. Uzun İmam bu teklifi kabul eder ve onu medreseye götürür. Kerim medrese eğitimini tamamlayıp köye döndüğünde Uzun İmam, mevkisini ona kaptıracağını düşünür. Fakat Kerim'in İmamlıkta gözünün olmadığı anlaşılınca rahatlar ve onunla iş yapmaya başlarlar.

Etkileşim Uzun İmam, eserin en baskın ve en etkin karakterlerinden biridir. Eserde verilmek istenen önemli iletilerin taşıyıcılarından bir tanesidir. Bütün karakterlerle iletişim ve etkileşim halindedir.

ÖRNEK ANILAR

İstismarcı Uzun İmam, köydeki bütün sorunları muska yazarak ve dualar okuyarak çözmeye çalışır ve bu sayede ciddi bir servet edinir. İçinde bulunduğu duruma göre din soslu yalanlar söylemekte ustadır: "Belayı kökünden söktük. Bunu tutan cinlere "kenef ecinnisi" derler. Bu tayfa, birinin karnından çıkarken öyle bir koku bırakır ki bildiğimiz pislik kokusu değildir, cehennem "Meyil Deresi"ndenki "katran kazanı" kokusudur".

Entrikacı Kerim, Uzun İmam'ın Kuran kursundaki kızlara tecavüz ettiğini öğrenir. Köylünün bunu öğrenmesi durumunda linç edileceğinden korkan Uzun İmam, yine dini kullanarak insanları Kerim'e karşı kıskırtır: "Ey din kardeşleri!.. İşte Allah'ın kitabı... Ey Müslümanlar işte size, Hazreti Osman Efendi'mizin elyazma Kuran'ı ki üstüne yemin edildik te yüreğini kıl kadar bir domuzluk yokladı mı bitti. İnanmayan kafir olur. Bu kitap ne yazarsa haklıdır. Bu kitapta yeri var ki iftiracının kanı helal... Her Müslüman'a ömründe bir iftiracı öldürmek Allah'ın emridir. Bakın ağalar, ben buraya namus davasına geldim. Yeter etti bu Çalık... Bu Çalık. bize daha neler çektirecek hey Allah?".

Sapık Her seferinde köylüye nasihatlerde bulunan Uzun İmam, kapalı kapılar ardında her türlü kötü işe bulaşır. Hocalığını yaptığı kurstaki küçük kızlara tecavüz eder: "Çalık Kerim sabahleyin budak deliğinden seyrettiklerini anlattı: - Baktım ki, diye güldü; Adviye yukarı çıkınca sakallı domuz inmedi. "Ne demek, yoksa Adviye'nin süpürdüğü toz bal gibi tatlı bir toz mu?" dedim. Bir çıktım ki... - Eee? - E'si yavrum. Herif kızı, hoca postuna yatırmış yuvarlamakta ki dam üstlerinin lav taşları halt etmiş".

Sadist İnsanların canını yakmak ve şiddet uygulamak ona oldukça güçlü bir haz verir: "Vurdukça coşmaya başlamıştı. Sopyayı her yerleştirişte sanki ayakları yerden kesiliyor, koca gövdesi, kara cübbesiyle beraber havalanıyordu".

Yalancı "Bana sorarsan, Parpar'ın öfkesi evvel eski "adam öfkesi" değil "ecinni öfkesi" imiş. - Yere batsın, çaresi?.. - Bunun çaresi: Sopa... Bunun Kuranlık, dualık işi yok! Dinleyenlere emretti: Haydi kopuklar! Şuradan birer sağlam değnek uydurun, iyisinden bir tane de bana getirin".

Saygın Narlıca'da önemli bir otoriteye sahiptir. İnsanların hayatına müdahale eder ve insanlar onu dinler: "Dur hele Kadir Ağa. Aklıma bir şey geldi. Evlense geçer mi, kendini biraz toplar mı sakın? - Kim evlenecek bre imam? Şu nasıl bir laf. - Laf elbette! Böylelerinden çoğunu evlenmek iyi etmiştir. İstanbul'da bir "Miskinler Tekkesi" var. Ahmet gibiler orada barınır. Sultan Süleyman vakfı bir tekkedir ki ucu bucağı bulunmaz".

Fırsatçı Savaş döneminde köyde yaşayan erkeklerin büyük bir bölümü silah altına alınmıştır. Uzun İmam bu durumu dahi kendisi için bir fırsata dönüştürmek ister: "Erer, domuz gibi erer. Köy karılarının durumu gayet zorda Çalık Ağa! "Yıl uğursuzun" demişler. Senden iyi uğursuz olmaz. Meydan sana kaldı. Hemi de kitaba uyup dört tane almazsan alçaksın. Şuraya bir düğün kuralım, Narlıca'nın güveyisini görsünler de, "Aman bu nasıl yiğit!" desinler".

Kara Abuzer Ağa (Kurnaz)

Karakter “Yediçinar Yaylası”nın sonunda, Kenan’ın bütün mal varlığını eline geçirip Çorum’un zengin ağalarından birine dönüşen Abuzer Ağa, bu eserde tamamen eşkıyaları da yanına almıştır. Bürokratik güç de elde etmiş olan karakter, devlete istediği her şeyi yaptırtmayı başarır. Kenan’ın bütün mülklerini nasıl ele geçirdiği, bu eserde daha detaylı bir şekilde anlatılır. Yediçinar Yaylası’nın yeni hakimi olan Abuzer Ağa, Emey aracılığıyla Kenan’ı kumara, içkiye ve esrara alıştırmıştır. Eşkıyaları da arkasına almış olan karakter, köylüyü istediği gibi sömürür ve onları baskı altına alır. Devlette görev yapan güçlü bağlantıları sayesinde korunur ve işlediği suçların bedelini ödemez. Çıkarları uğruna herkesi kullanabilecek ve her şeyi yapabilecek bir karakterdir. Kara Abuzer Ağa; duyarsız, bilinçsiz, vefasız, meraklı, güdümlü, kurnaz, canlı, düzenbaz, somut, maddiyatçı, bencil, acımasız, cimri, güvenilmez, hoşgörüsüz, sorumsuz, umursamaz ve fırsatçı bir karakterdir.

Etkinlikler Kerbela’dan geldiğini söyleyen karakter, ailesiyle birlikte Ömer Efendi’nin ahırına yerleşir. Ömer Efendi’nin oğlu olan Kenan’a oynadığı oyunlar sayesinde ilk olarak Yediçinar Yaylası’nda çoban olur. Daha sonra onu, eşi Emey aracılığıyla kumara, içkiye ve esrara alıştırtıp kendisini ona ortak ettirir. Kısa bir sürede Abuzer Ağa, Yediçinar Yaylası’nın tek sahibi olur. Musa Çavuş ve Kör Dede gibi eşkıyalarla işbirliği halinde olan Abuzer, köylüyü eskisinden daha fazla sömürür ve onları baskı altına alır. Devletin önemli kademelerinde tanıdıkları olması sayesinde Abuzer Ağa, eşkıyalarla ortak olmasına rağmen herhangi bir sorun yaşamaz. I. Dünya Savaşı sırasında oğlu için sahte bir rapor yazdırır ve onun savaşa gitmesine engel olur. Savaş ortamını fırsata çeviren Abuzer Ağa, kaçakçılık yapmaya ve köylülere daha fazla eziyet etmeye, onları haraca bağlamaya başlar. Köylüler, onun zulmünden kurtulmanın yollarını ararken Kerim, medreseden köye dönmüştür. Abuzer Ağa’nın foyasını ortaya çıkarır ve köylüleri haraç vermektan kurtarır. Atıcılığı, cesareti ve zekası sayesinde Kara Abuzer Ağa’yı etkileyen Kerim, köyde oldukça önemli işler yapar. Kara Abuzer Ağa’yla birçok işte ortak olur. Daha sonra Kerim, Narlıca’nın saygın isimlerinden biri olur ve köylüleri ağaların zulmünden korumaya çalışır.

Etkileşim Abuzer Ağa anlatının hayli önemli karakterlerinden biri olsa da, oldukça edilgen bir konumdadır. Eserdeki bölümlerden biri onun adını taşır fakat diğer kısımlardaki rolü oldukça azdır. Karakter eserdeki diğer kişilerle iletişim ve etkileşim halindedir. Verilmek istenen iletilerin önemli bir taşıyıcısıdır.

ÖRNEK ANILAR

Oyunbaz Abuzer, ailesiyle birlikte Narlıca’ya ilk gelişinde kendisini bir sofı gibi gösterir. İçki ve tütün içmiyormuş gibi davranır. Fakat daha sonra bunun bir yalan olduğu ortaya çıkar: “Abuzer geri geri gidip kapıdan çıkmıştı. Ayakları hiç dolaşmıyor. “Şarap bana mısın; demedi. Ulan nasıl bir oyun... Yoksa bu herif bildiğimiz zorlu içicilerden mi? Vay başıma... Rahmetli babamın yanında yemin bırakmadı sıraladıydı. Kendisini doğru mu gösterdi yalandan... Tuuu...”.

Kurnaz Kerim’in geceleri etrafta dolaşmasından rahatsız olan Abuzer, onu yayladan göndermenin yollarını arar: “- "Yapamam" ne demek Kara Kavat... Şimdi bu Çalık bizi türkü mü etsin? - N'ağzına oh ağa, Çalık'ta akıl ne arar? Sabah yediğini unutmakta... Bunu Uzun İmam, medreseye koyacakmış. Köye indir. Medreseye del1e. Aman eline çalık kanı bulaşmasın haa...”.

Düzenbaz Savaşa gitmesi gereken oğlu için, tanıdığı nüfuslu insanlar aracılığıyla sahte rapor çıkartır: “Bu sefer sırtını essahtan zorlu yere dayayan Kavat Abuzer, oğlu Sülük için önce bedel verdi, sonra da Sivas'ın askeriye hastanesinden sakatlık raporu çıkarttı. Şu kadar altına, bir düztaban raporu ki, fazladan bacaklarda ordubozan görünüyor. Davavekili Cevdet gibi bir avanak zibidi kaç para eder, Başkomutan Vekili Enver Paşa'nın bozduramayacağı bir rapor...”.

Korkulan “O zamana kadar herifin ağırlığına pek kulak asmayan Narlıcalılar, ilk defa feslerini önlerine alıp biraz düşündüler. Öyle ya, daha dün, çorum toprağına nasıl ayak bastığı , hangi yollardan Yediçinar Yaylası'na yerleştiği, bilinen bir rezil...”.

Güvenilmez “- Kerbela adamı olduğu da yalan... Böylesinin vatani olmaz. Böylesini hiçbir yer kabullenmez de ondan... Ama neme lazım, herif yamanmış... Düzencinin domuzu da, domuzun düzencisi - Düzenciliğine benim bir şey dediğim mi var! Buranın yedi kat garibi olup, bunca namlı

eşkiyayı, bunca gem almaz ayıngacıyı, anasının donunu satmış bunca hayvan hırsızını, rahmetli Çakır Kahyaların Ömer Efendi'den daha iyi çekip çevirmesi...”.

Büyüklenen “Kara Abuzer, büyük adamlarla oturup kalktığını, dünyada olup bitenlerden haberi olduğunu köylüye göstermekten gitgide hoşlanıyordu. Kehribar tespihini şakır şakır çevirerek söze girişti”.